

SARAH LARK

DE TIJD
VAN DE
VUURBLOEMEN

Vertaald door Jolanda te Lindert

De Fontein

Volwassen worden

Raben Steinfeld, Mecklenburg
Piraki Bay, Nieuw-Zeeland (Zuidereiland)

1837

‘Goedemorgen, meester!’

Toen meester Brakel binnenkwam stonden vijfendertig leerlingen tussen de zes en de veertien jaar netjes op van de eenvoudige houten banken en begroetten hem in koor.

Brakel liet zijn blik even over de gezichten dwalen. De afgelopen week had hij geen lesgegeven en toch leken veel kinderen nog altijd niet uitgerust, maar juist oververmoeid, afgetobd en uitgeput. Dat was niet vreemd, want in elk geval de kinderen van de dagloners en boeren hadden in de aardappelvakantie meegeholpen met de oogst. Brakel wist dat ze van zonsopkomst tot zonsondergang door de voren op de akkers hadden gekropen om de aardappels uit de grond te graven. Met de kinderen van de keuterboeren ging het een beetje beter. Ook de handwerkslieden hadden aardappelakkers, maar die waren kleiner en dus was de oogst eerder klaar dan op de akkers van de boeren.

‘Goedemorgen, kinderen!’ zei Brakel nu en hij droeg de kinderen op te gaan zitten. Het verbaasde hem dat Karl Jensch, een grote maar magere jongen van dertien, niet gehoorzaamde. ‘Wat is er, Karl?’ vroeg hij streng. ‘Wil je tijdens de les soms blijven staan?’

De jongen schudde met een ongelukkige blik zijn hoofd. ‘Nee,’ zei hij toen, ‘Weet u... ik ben alleen gekomen om te zeggen... Vanaf vandaag kom ik niet terug, meester. Dat kan niet, er moet nog worden gewerkt op de akkers en daarna bij de jonker. En mijn vader is ziek, wij hebben geld nodig. Dus dan kan ik niet... dan kan ik dus niet meer naar school...’ Het leek alsof Karl zo in huilen kon uitbarsten. Waarschijnlijk had zijn vader op barse toon tegen hem gezegd dat hij niet meer naar school mocht, dus zou de jongen deze laatste tocht naar de dorpschool wel erg moeilijk vinden.

De leraar vond het ook erg. Op zich verbaasde dit hem niet, omdat de kinderen van de dagloners maar een paar jaar naar school gingen, maar hij vond het echt heel erg voor Karl, want de jongen was slim en

leerde snel. Brakel had al overwogen om eens met de pastor over hem te praten, want misschien was het mogelijk hem naar een priesteropleiding te sturen zodat hij kon doorleren. Maar daar was hij nu nog te jong voor en bovendien zou zijn vader dat waarschijnlijk niet goedvinden. Karl had gelijk, het gezin had het geld dat hij verdiende nodig. En de jonker...

Raben Steinfeld hoorde bij een groothertogdom. Brakel had best met de hertog en zijn jonker kunnen praten over een gunst voor de slimme zoon van dagloner Jensch. Als Jensch maar niet zo'n stijfkop was! Zocht hij maar niet steeds weer – net als de meeste inwoners van de dorpen van Raben Steinfeld – ruzie met de groothertog!

De landjonker was lid van de gereformeerde kerk, net als de koning en de meeste andere edelen, terwijl de meeste inwoners van Raben Steinfeld trouw bleven aan het oud-lutheranisme. De kerkgemeente liet geen kans onbenut om hun landheer te provoceren. Gelukkig bestrafte en vervolgde hij zijn onderdanen daar niet voor, iets wat de koning van Pruisen tot voor kort wel had gedaan. Maar de jonker ergerde zich wel aan het voortdurende geharrewar met de plattelandsbevolking en hun pastors, en zou zeker niet bereid zijn de studie van een van hun zonen te betalen met als gevolg een nieuwe weerspannige pastor tegenover zich te vinden.

Brakel zuchtte. 'Wat jammer, Karl,' zei hij vriendelijk. 'Maar heel netjes van je dat je je afmeldt.' De meeste kinderen van de dagloners bleven na hun dertiende verjaardag gewoon weg. 'God zij met je, jongen.'

Terwijl Karl zijn pen, griffel en lei bij elkaar zocht wendde meester Brakel zich tot de tweede modelleerling van zijn klas, Ida Lange – een ongelukkige speling van de natuur. Brakel vroeg zich steeds weer af waarom God de zoon van de familie Lange had gestraft met nogal zwakke geestelijke vermogens, terwijl Ida, de oudste dochter, de lesstof als een spons opzoog. Het zou voldoende zijn geweest om haar te zegenen met een knap uiterlijk en een lief karakter – eigenschappen die ze naast haar slimme geest ook nog eens bezat. Het meisje was twaalf en had glanzend donkerbruin haar, porseleinblauwe ogen en regelmatige trekken. Haar hartvormige gezichtje straalde zachtmoedigheid en berusting uit, waarschijnlijk doordat haar vader haar zo nauwlettend in de gaten hield. Jakob Lange was smid en keuterboer, en hield zijn gezin streng onder de duim. Anders dan Karls familie had

hij wel een langere schoolopleiding voor Ida kunnen betalen, maar dat was natuurlijk uitgesloten voor een meisje. Ida zou ongetwijfeld over een klein jaar al van school gaan.

Maar nu kon ze nog van de lessen profiteren en tegelijkertijd Brakels saai lesdagen opfleuren. Brakel was docent in hart en nieren, en werd blij van leerlingen zoals Karl en Ida. Het was natuurlijk helemaal niet leuk om les te geven aan de domme boerenkinderen die weinig interesse hadden om te leren lezen en schrijven. Hij had vaak het gevoel dat hij er alleen maar in slaagde om hen tijdens de les wakker te houden.

‘Heb je een nieuw boek voor ons meegenomen, Ida... eh... Anton?’

Op het tafeltje van de oudste zoon van Lange lag een boekje: *De reizen van kapitein Cook*. De jongen leek er weinig belangstelling voor te hebben, maar Ida had haar docent de vorige dag bij de kerk al opgewonden verteld dat haar vader een nieuw boek uit Schwerin had meegenomen. Dat gebeurde af en toe. Jakob Lange interesseerde zich voor vreemde landen en probeerde die belangstelling ook bij zijn zonen op te wekken. Dat was ongewoon voor een handarbeider die ook nog eens een strenge oud-lutheriaan was, maar Brakel nam aan dat Lange inmiddels emigratie overwoog. De smid en gerespecteerde paardenkenner kon zich er vast niet bij neerleggen dat hij zijn land hier in het dorp niet kon kopen, maar alleen in erfpacht kon gebruiken. Daarom maakte hij steeds weer ruzie met de jonker en op een bepaald moment zou deze hem eruit gooien, hoeveel waardering hij ook voor zijn werk had. De afgelopen decennia waren veel oud-lutherianen naar Amerika vertrokken, dus misschien was Lange zoiets op de lange duur ook van plan.

Zijn zoon Anton knikte verveeld en schoof het boek naar Ida toe. Het meisje pakte het boek niet gretig aan om het aan de klas te laten zien, zoals van haar te verwachten was, maar keek naar Karl. Het boek had zijn belangstelling gewekt en hij had kennelijk Ida's medelijden opgewekt.

‘Ida!’ zei Brakel.

Ze vermande zich en keek op. ‘Het is een heel bijzonder boek!’ zei ze toen met haar zachte stem die als Ida voorlas zelfs de ergste slaapkoppen kon boeien. ‘Het gaat over een kapitein die de zeeën bevaart en onbekende landen ontdekt! Stelt u zich eens voor, meester, dit boek was in een andere taal geschreven! Voordat wij het konden lezen, moest

het eerst ver... vertaald worden!' Ida wees naar de naam van de schrijver, ene John Hawkesworth.

'Vanuit het Grieks?' Dat was Karls stem. De jongen kon zich niet inhouden. Hij had allang weg moeten zijn, maar het nieuwe boek herinnerde hem aan andere zeevaartverhalen die meester Brakel een keer aan zijn leerlingen had verteld. Toen ging het over een man die Odysseus heette en in het oude Griekenland schrikbarende avonturen had beleefd.

Brakel schudde zijn hoofd. 'Nee, Karl. John Hawkesworth heeft de avonturen van kapitein Cook in het Engels geschreven. En het is ook geen sage zoals de Odysseus, maar een waar gebeurd verhaal. Maar nu moet je een besluit nemen, Karl. Als je wilt blijven moet je gaan zitten. Anders...'

Karl liep naar de deur. Hij keek nog een laatste keer naar de klas met een mengeling van spijt en jaloezie; zijn blik werd bijna teder toen hij naar Ida keek. Hij vond haar aardig. Vaak als hij op de akkers werkte en zijn gedachten de vrije loop liet gunde hij zichzelf een dagdroom. Dan zag hij zichzelf als jongeman die Ida Lange het hof maakte en droomde dat hij een gezin met haar stichtte en elke avond die God hun schonk thuiskwam bij haar terwijl zij op hem wachtte. Dan hoorde hij elke dag die zachte stem en dan viel elke ochtend zijn eerste blik op haar gladde, zachte haar en haar mooie, lieve gezichtje. Inmiddels welden er ook zondige gedachten in hem op, maar die verbood Karl zichzelf. En eigenlijk had hij zichzelf ook de onschuldige dromen over een toekomst met dat meisje moeten verbieden; die konden toch nooit bewaarheid worden. Zelfs al zou Ida zijn genegenheid ooit beantwoorden – en er was geen enkele reden om aan te nemen dat dat ooit het geval zou zijn – dan zou haar vader nooit toestemming geven voor een verbintenis met de zoon van een dagloner. Dat was begrijpelijk, zodat Karl geen wrok tegen Jakob Lange koesterde. Zelf zou hij het Ida ook nooit willen aandoen dat ze net zo moest leven als zijn moeder.

De familie Jensch kon zich maar met moeite staande houden. Karls vader, zijn moeder en vanaf nu ook Karl zelf werkten de hele dag op de velden van de jonker of ze namen andere klussen aan. Het loon daarvoor was één pfennig per uur voor de mannen, maar vaak betaalden de werkgevers dit geld niet eens uit, maar vergoedden het werk van de dagloners in natura. Ook vandaag was de kans klein dat Karl geld

kreeg nadat hij tien uur lang de laatste aardappels zou hebben uitgegraven. Waarschijnlijk stuurde de eigenaar van de akkers, die hem voor deze dag had ingehuurd, hem alleen met een zak vol aardappels naar huis.

Karl begon met sombere gedachten aan het werk op de akker van een keuterboer. Peter Brandmann had door zijn werk als timmerman zelf geen tijd om te oogsten, en zijn zonen Ottfried en Erich hadden het werk in de aardappelvakantie kennelijk niet kunnen afmaken. Eigenlijk was dat vreemd, want iedere keuterboer had recht op één hectare land. Brandmann had die van hem verdeeld in een aardappelakker en een moestuin, en de laatste bewerkte de resolute echtgenote van Brandmann grotendeels zelf. Karl zou dus hoogstens een of twee dagen nodig hebben voor de oogst. Maar Erich was nog klein en Ottfried was ook op school niet erg ijverig, dus waarschijnlijk hadden ze gewoon niet echt hun best gedaan.

Karl zwaaide daarom des te sneller met zijn houweel, om ten minste een klein beetje van zijn ziedende woede kwijt te raken. Hij was laaiend sinds zijn vader hem de vorige dag had gezegd dat hij niet langer naar school mocht. Op zich had hij er helemaal geen probleem mee dat hij moest werken, want hij wist maar al te goed hoe dringend hun gezin het geld nodig had. Maar de paar schooluren 's ochtends hoefden helemaal geen belemmering te zijn voor het werk; daarvoor zou hij 's middags en 's avonds wel de tijd vinden, dat stond vast! Ook de komende winter! Chagrijnig gooide hij de opgegraven aardappels in zijn mand.

Pas een halfuur later was Karl gekalmeerd. Hij veegde het zweet van zijn voorhoofd en beet op zijn lip. Nee, hij had niet het recht om boos op zijn vader te zijn. Als hij eerlijk was moest hij hem juist gelijk geven: in het koude seizoen was het al moeilijk genoeg om overdag werk te vinden, want zodra de zon onderging legde men op de boerderijen en in de handwerkbedrijven het werk neer. Bovendien was er de laatste tijd nauwelijks werk voor de dagloners. In de werkplaatsen werkten de keuterboeren alleen of met een gezelschap, en na schooltijd hielpen hun eigen kinderen mee, die het vak later zelf leerden. Zelf zou Karl dus nooit iets leren.

Ontmoedigd sloeg Karl zijn houweel weer in de zwarte aarde en ging door met zijn werk. Zijn enige hoop was het priesterseminarie geweest, waar meester Brakel een keer over had gesproken. Maar die weg

was nu ook afgesneden. Karl vocht ertegen, maar hij kon niet voorkomen dat er tranen in zijn ogen sprongen. Vastbesloten veegde hij ze weg. Een jongen huilde niet. En een goede christen legde zich deemoedig neer bij zijn lot.

Inmiddels stond de zon hoog aan de hemel. De eerste kinderen kwamen al uit school en liepen langs de akker van Brandmann. Dit waren voornamelijk boerenkinderen; de boerderijen stonden tussen het dorp en het kasteel van de jonker. De huizen, werkplaatsen en kleine landerijen van de handwerkers waren vooral te vinden rondom de dorpskern met de kerk en de school. De smederij van Jakob Lange stond aan de rand van het dorp. Karl realiseerde zich dat hij oplette of Ida ook langskwam. Als ze geen omweg maakte omdat ze nog boodschappen moest doen, kwam ze onderweg naar huis langs de akker van Brandmann.

Even later zag Karl haar zusje en broertje: Elsbeth, die vrolijk hupelde, en Anton, die mismoedig achter haar aanliep. Ook hem stond een middag op de akkers te wachten of in het beste geval werk in de smidse. Lange had een hekel aan ledigheid, dus zwoegden zijn kinderen even hard als die van de dagloners. Maar zij hadden tenminste een toekomst.

Teleurgesteld omdat hij Ida niet zag keek Karl niet langer naar de weg en hij begon weer met het houeel te zwaaien. Hij schrok toen iemand zijn naam riep, iemand met een lichte, zachte stem.

‘Ida!’ Karl draaide zich om en had bijna geglimlacht. Toen dwong hij zichzelf nietszeggend en nogal chagrijnig te kijken, zoals je verwacht van een dagloner die aan het werk is. ‘Wat... wat wil je?’ Hij hoopte dat dit niet onbeleefd klonk. Eigenlijk had hij graag met Ida gepraat, maar dan had ze hem misschien aangekeken en gezien dat hij tranen in zijn ogen had.

Ida wilde hem iets aangeven. ‘Alsjeblieft,’ zei ze. ‘Je bent je schrift vergeten.’

Karl maakte geen aanstalten om naar haar toe te lopen om het schrift van haar aan te nemen. Hij was het schrift niet echt vergeten; dit was een van de schriften met huiswerk erin die meester Brakel voor de aardappelvakantie had ingenomen. Dit schrift had samen met de andere op de lessenaar gelegen, maar Karl had de meester er niet om durven vragen. Toch koesterde hij zijn schrift als een schat. Voordat

meester Brakel hem dit schrift vorig jaar had gegeven, had hij nooit een eigen schrift gehad.

‘Je hebt een één gekregen,’ vertelde Ida. ‘Je was de beste van de klas!’

Nu kon Karl zich niet langer inhouden. Hij wilde nog ten minste één keer het ‘zeer goed’ zien in het mooie handschrift van meester Brakel, de rode inkt... Hij liep dichterbij Ida toe, nam zijn pet af en streek gedachteloos door zijn wilde bos blond haar. Voordat hij naar school was gegaan had hij zijn haar met water gladgemaakt, maar de wind had het in de war gebracht. Geen uiterlijk waarmee je het meisje tegemoet trad dat je in je dromen het hof maakte. Karl schaamde zich al net zo voor zijn versleten hemd en zijn vieze wijde werkbrok.

Ida gaf hem het schrift. Ze zag er leuk uit in haar donkere jurk en witte schortje. Ook zij droeg eenvoudige kleren, maar die waren schoon en niet zo versleten. Ida, die geen oudere zussen had wier kleren zij moest afdragen, kreeg tegenwoordig zelfs echt nieuwe kleren. ‘Ik heb tegen de meester gezegd dat ik het je wel zou brengen,’ zei ze toen Karl het schrift opensloeg. ‘Ik...’ Ida wilde nog meer zeggen, maar ze kon Karl natuurlijk niet vertellen dat ze na school had getreuzeld en gewacht tot alle andere leerlingen weg waren, en toen pas aan meester Brakel had gevraagd of ze Karls schrift mocht hebben.

‘Ik heb het niet meer nodig,’ zei de jongen met een verstikte stem. ‘Dat had je dus niet hoeven doen.’

Ida speelde met een van haar bijna heuplange vlechten. ‘Als ik jou was zou ik mijn schrift wel willen hebben,’ zei ze toen met een ongelukkige blik.

Karl snapte meteen dat Ida hem heel goed begreep. Ook zij ging graag naar school en ook voor haar was er geen hoop dat ze langer dan tot haar dertiende verjaardag mocht leren.

Karl kon zich niet inhouden en nu verscheen er een glimlach op zijn gezicht. ‘Zo bedoelde ik het niet, hoor,’ mompelde hij. ‘Ik... Dankjewel. Ik wil het ook graag hebben.’

Ida sloeg haar blik neer. ‘Ik vind het heel erg,’ zei ze.

Karl haalde zijn schouders op. ‘Het is niet anders,’ antwoordde hij. ‘Maar dat verhaal van kapitein Cook... dat had ik nog graag willen horen.’

Ida keek hem stralend aan. ‘O ja, dat is een geweldig verhaal,’ begon ze en ze had Karl met haar zangerige stem meteen in haar ban. ‘Stel je voor, een groep wetenschappers in Engeland hebben een schip uitge-

rust om daarmee naar de Zuidzee te varen en naar de sterren te kijken! De sterren, kun je je dat voorstellen? Dáárvoor gaven ze zoveel geld uit!’

‘Maar je kunt de sterren hiervandaan toch ook zien,’ zei Karl, ‘dus waarom moesten ze dan naar de Zuidzee?’

‘Daar zijn ze misschien helderder,’ zei Ida. ‘En daar zie je vast ook andere sterren, aan de andere kant van de aarde. Maar dat was nog niet alles! De kapitein had nog een opdracht, een geheime opdracht! Men nam aan dat er nieuw land was, volkomen onbekend land aan de andere kant van de wereld, en dat moest hij uitzoeken. Hij werd vergezeld van planten- en dierenonderzoekers... O, je kunt je bijna niet voorstellen wat voor zeldzame dieren ze daar hebben ontdekt! En hoe gevaarlijk die reis was!’

Terwijl Ida vertelde tekenden haar smalle en door het tuinwerk eeltige handen alle wonderen in de lucht. Karl keek er gefascineerd naar en was al even verbaasd als zij, terwijl ze de enorme hazen beschreef die door de inwoners van dat nieuwe land kangoeroes werden genoemd, en de kleurrijke vissen die in gigantische, prachtige, maar ook gevaarlijke riffen woonden.

De twee kinderen vergaten de tijd, maar ook de aarde van het eenvoudige, zelfs in het herfstzonnetje saai uitzien- de dorp waar ze op stonden. Ida beschreef spierwitte stranden en palmen die in de wind wiegden.

Opeens rukte het geluid van een wagen met een zwaar koudbloedpaard ervoor Ida en Karl terug in de realiteit. Ze stoven uiteen toen ze Jakob Langes zware, commanderende stem hoorden.

‘Ida! Wat doe je hier in vredesnaam? Ik heb Anton net een standje gegeven omdat hij je beschuldigde. Mijn dochter, zei ik tegen hem, treuzelt niet na schooltijd en al helemaal niet samen met een jongen die -’

‘Ze heeft me alleen maar mijn schrift gebracht!’ probeerde Karl haar te verdedigen. Ida zelf probeerde dat namelijk niet. Ze sloeg alleen haar blik neer en beet boetvaardig op haar onderlip. ‘Dat... dat moest van de meester,’ beweerde Karl.

Dit smoesje had Ida ook kunnen verzinnen, maar zodra ze haar vader zag leek het anders zo levendige meisje wel verlamd.

‘De meester laat jou je schrift achterna dragen?’ vroeg Lange spottend. ‘Door mijn dochter? Dat geloof je toch zelf niet, Jensch! En vol-

gens mijn zoon is jouw schooltijd nu verleden tijd, dus waar heb je dan nog een schrift voor nodig?’

Lange liet zijn wagen stilstaan naast de twee jongelui en keek met een kwade blik naar het schrift, dat opengeslagen op de half met aardappels gevulde rugmand lag. Karl had het daar neergelegd om met Ida te kletsen. Jakob Lange kon meester Brakels handschrift daardoor vanaf de bok lezen en vertrok zijn mond. ‘Een leugenaar en ook nog eens hoogmoedig!’ zei hij. ‘Je laat je cijfer zien, alsof dat iets zou veranderen aan je door God bepaalde plaats! Schaam je, Jenschl!’

Karl wist dat hij nu eigenlijk nederig zijn blik moest neerslaan. Jakob Lange gaf tegenwoordig immers ook weleens werk aan dagloners, dus zou het beter zijn om hem niet boos te maken. Maar hij kon het niet opbrengen. Integendeel, hij keek de smid woedend aan. ‘Hoe zou u moeten weten,’ vroeg hij nijdig, ‘wat God voor mij heeft bepaald?’

Ida leek in elkaar te krimpen bij zijn woorden. Karl besepte dat ze zelfs al schrok als iemand anders tegen haar vader in ging. Hoewel zij een veel hogere positie innam dan hij, had hij toch medelijden met haar.

Jakob Lange verwaardigde zich niet de zoon van de dagloner antwoord te geven, maar hij wendde zich weer tot zijn dochter. ‘Jij zult ook heel veel uren kunnen nadenken, Ida, als je vanmiddag in de tuin aan het werk bent!’ zei hij streng. ‘Je staat hier maar te niksen! Je steelt de tijd van de Heer en van Brandmann steel je de werkkraft van deze jongen, die zich aan je staat te vergapen in plaats van dat hij aardappels uitgraaft. Ik zal Peter Brandmann hier natuurlijk van op de hoogte brengen, jongen, zodat je loon vanzelfsprekend lager zal uitvallen. Kom nu mee, Ida!’

Ida keek Karl niet meer aan. Ze klom met gebogen hoofd in de laadbak van de wagen en ging zitten, terwijl haar benen over de rand bungelden. Een vreemde houding voor een meisje op een boerenwagen... Maar even later zag Karl waarom ze dat deed: toen Jakob Lange wegreed viel zogenaamd toevallig een boekje uit een plooi in Ida's rok: *De reizen van kapitein Cook*. Karl hoefde het alleen maar op te rapen. Hij aarzelde even of hij ermee achter haar aan moest lopen. Misschien was ze het boekje echt per ongeluk kwijtgeraakt. Maar toen keek ze op en ze gaf hem een knipoog.

‘Die niet!’ zei Priscilla afwijzend, voordat de klant het tengere, honingblonde meisje dat de tafeltjes in de kroeg afveegde met zijn blikken had verzwolgen. Het was nog vroeg, laat in de middag en de walvisvaarders waren, als ze niet op jacht waren, bezig met de bouw van het nieuwe schip van George Hempelmann. Pas daarna zouden ze, stinkend naar zweet en traan, verlangend naar bier en whiskey, en begerig naar vrouwen, Barkers kroeg binnenstormen, maar zouden het meisje dan niet meer zien. Zij had zich nu ook al na een korte waarschuwing teruggetrokken, maar Barker had deze klant onverwacht mee naar binnen genomen.

De man was lang en slank, en droeg een tot op de draad versleten zwart pak en een overhemd met een vreemde kraag. Hij zag er verzorgder uit en praatte netter dan de gebruikelijke klandizie, maar toonde al even weinig scrupules als zij als het ging om de keus van zijn liefde. ‘Waarom niet?’ vroeg hij met een vreemd hoge stem. ‘Meneer Barker zei dat ik er eentje mocht uitzoeken!’

Na Barkers oproep hadden zich inderdaad al verschillende hoertjes in de primitieve bar verzameld, maar toch had de klant niet veel keus. De enige hoeren waren de energieke, magere Priscilla, de dikke Noni en de tengere, hoogblonde Suzanne. Suzanne was ooit knap geweest, maar haar volkomen apathie verwarde de mannen evenzeer als de geur van whiskey en verwaarlozing die ze uitwasemde. Ze droeg een perzikkleurige lovertjesjurk die stijf stond van het vuil; ze waste de jurk nooit en als Priscilla en Noni haar daar niet toe dwongen ging ze zelf ook nooit in bad. Ze staarde met een niets ziende blik voor zich uit, leek de klant niet eens te zien en ze probeerde natuurlijk ook niet om haar dochter tegen hem te beschermen.

‘Dat kind is nog te jong!’ zei Priscilla resoluut, terwijl ze naar het meisje wees. ‘Lieve help, dat kunt u zelf toch ook wel zien, pastor Morton!’ Spottend vertrok ze haar mond toen ze de man met zijn titel

aansprak en ze keek Barker kwaad aan. De kroegbaas had het meisje zelf ook wel kunnen wegsturen!

Het meisje keek op. Mevrouw Hempelmann had zoiets een keer gezegd, hoewel zij natuurlijk altijd het Duitse woord Pastor gebruikte. Mevrouw Hempelmann sprak bijna alleen maar Duits en wilde dan ook liever Frau Hempelmann worden genoemd. Ze praatte altijd met veel eerbied over mensen van de kerk, die ze leek te missen. Ooit had meneer Hempelmann haar beloofd een geestelijke voor haar te laten komen, zodra er een keer eentje in de buurt was. Maar deze man hier wekte niet de indruk dat hij het antwoord was op de gebeden van Linda Hempelmann. Hij keek al even wellustig als alle andere mannen, waardoor hij niet bepaald respect afdwong. Toch waren zijn functie of zijn ambt een verklaring voor de vreemde woorden waarmee hij zichzelf had voorgesteld: hij wenste, zo had hij zalvend tegen meneer Barker gezegd, enige ontspanning voordat hij vertrok om de wilden Gods woord te brengen.

Daaruit concludeerde het meisje dat hij een missionaris was. Ook dat was een woord dat ze tijdens het gesprek over Linda Hempelmanns behoefte aan de troost van een pastor had opgevangen: meneer Hempelmann hoopte dat er binnenkort een missionaris langs zou komen om de Maori-stammen rondom Piraki Bay tot het christendom te bekeren.

‘Zo jong is ze ook niet meer,’ bromde meneer Barker en hij ontweek Priscilla’s blik.

De kleine, dikke kroegbaas was op Suzanne na de enige die wist hoe oud het meisje was. Hij had Suzanne en het kind vanuit Sydney meegenomen naar Nieuw-Zeeland, aangetrokken door de hoop op nieuwe nederzettingen in een nieuw land en verdreven door een gevecht in de havenwijk van Botany Bay. Het meisje had nog een vage herinnering aan vuistgevechten en rondvliegende messen, en ze wist dat Barker zijn kroeg in Australië had opgegeven en er overhaast met Suzanne van door was gegaan. Op een bepaald moment hadden Noni en Priscilla zich bij hen aangesloten. Het meisje wist nog dat Priscilla haar hoofd had ondersteund toen ze op het schip steeds weer moest overgeven.

‘Ze wordt binnenkort dertien, dan neem ik haar in dienst, pastor! Maar tot die tijd...’ Barker was zichtbaar niet op zijn gemak. Zelf had hij het kind waarschijnlijk niet ontzien, maar hij was kennelijk bang voor Priscilla’s reactie. Als zij wegliep en een andere pooier zocht zou zijn kroeg nog troostelozer worden dan die nu al was.

De pastor bekeek het meisje nu aandachtiger, waardoor ze gedwongen was haar jonge, ovale gezichtje naar hem toe te draaien. Ze had heel grote bruine ogen. Zuchtend legde de missionaris zich erbij neer. Het meisje beviel hem, maar ze leek nog zo kinderlijk dat hij geen enkel godgevallig excuus kon bedenken waarom hij in haar armen 'ontspanning' zou kunnen zoeken. Dus vertrok hij zijn gezicht in een vaderlijke glimlach. 'Je bent een knappe meid, kleintje!' zei hij waardierend. 'Wil je me vertellen met welke naam je bent gedoopt?'

Het meisje haalde haar schouders op. Ze was vast en zeker nooit gedoopt en ze wist ook niet echt wat daarmee werd bedoeld. En een naam... Als Suzanne bij haar geboorte nog helder genoeg was geweest om een naam uit te zoeken, dan had niemand de moeite genomen die te onthouden. De enige naam die het meisje kende was Kitten. De hoertjes in Barkers bordeel in Sydney hadden het verwaarloosde kind dat om hen heen scharrelde zo genoemd omdat ze hun aan een hongerig, miauwend zwervkatje deed denken.

'Ze is koppig,' zei Barker verontschuldigend tegen de wachtende pastor. 'En misschien ook een beetje achterlijk. Haar moeder is knettergek. Maar ze is gedwee en leuk om te zien.' Hij wees naar Suzanne, een duidelijk signaal voor de klant dat hij eindelijk een keus moest maken.

Daarop liet de man Kitten eindelijk met rust en koos Noni. Niet zo knap, maar ook niet zo afwezig als Suzanne, en niet zo energiek en spottend als Priscilla. Gehoorzaam stond de mollige roodharige op en ze nam de man mee naar een van de van walvisbeen en dekzeil gemaakte hokjes achter de kroeg waar Barkers hoertjes woonden. Walvisbeen werd op het hele walvisvangststation in Piraki Bay gebruikt als vervanging voor hout. De walvisvaarders bouwden daarmee hun eenvoudige onderkomens, en zelfs de tafels en stoelen in de kroeg waren ervan gemaakt.

De gelagkamer was primitief in elkaar geflanst: vier palen van het hout van snel omgehakte, amper ontschorste en niet gedroogde zwarte beuken uit het bos boven de baai, en afvalhout dat was overgebleven van de bouw van Hempelmanns huis. Zeildoek bood nauwelijks voldoende bescherming; de wind woei fluitend naar binnen en blies de stank van de rottende walviskadavers op het strand naar de drinkende mannen en norske hoertjes toe. Maar het dak was wel waterdicht.

Kitten haalde opgelucht adem toen de pastor samen met Noni verdween en ging ervandoor. Barker liet haar gelukkig gaan zonder het

moment van haar definitieve 'aanstelling' verder te bespreken, maar ze wist natuurlijk wel dat hij kwaad was.

Hij reageerde zijn woede af op Priscilla. 'Dat was de laatste keer!' brulde hij tegen de forsgebouwde, al enigszins op leeftijd gekomen hoer, die dit stoïcijns over zich heen liet komen. 'Dit was de laatste keer dat je tegen me in ging over dat kind van Suzanne! We hebben dat katje al lang genoeg gevoerd. Als ik had geweten wat het me zou kosten had ik haar destijds meteen verzopen toen ze daarmee aankwam. Maar goed, ze is mooi, dus zal ze op den duur haar geld wel opbrengen. En nu ik eraan denk, is het binnenkort al dertien jaar geleden dat Suzanne haar kreeg en als ik het goed heb gehoord, wordt ze nu al elke maand loops. Zo jong kan ze dus niet meer zijn.'

Kitten, die voor de kroeg was blijven staan om te luisteren, beet op haar lip. Priscilla had haar aangeraden om meneer Barker niet te laten merken dat ze al een tijdje elke maand ongesteld werd. Ze had ook echt geprobeerd om de lappen stof die Noni haar gaf om het bloed op te vangen stiekem te wassen. Kitten was niet achterlijk, maar eigenlijk heel slim en ze slaagde er al jaren in om meneer Barker te ontlopen. Maar een maand geleden had Suzanne haar verraden: ze had de lappen stof gevonden en was daar luidkeels over gaan zeuren. Iets over 'Eva's vloek' en 'het wrede lot der vrouwen'. Kitten had niet echt geluisterd, maar Barker had het kennelijk wel gehoord. En nu zou hij zijn dreigementen uitvoeren en Kitten inlijven bij zijn prostituees.

'Na de volgende grote vangst is zij aan de beurt, Pris!' zei Barker. 'Zodra Hempelmann iets goeds vangt en de mannen geld op zak hebben. Voor die tijd moet ik haar natuurlijk inrijden.'

Kitten verstijfde. Wat zei hij? Hij wilde haar... Die dikke Barker wilde de eerste man zijn met wie ze...

'Jij?' vroeg Priscilla langzaam en met een nieuwe klank in haar stem – jaloezie!

Kitten zuchtte. Ze wist dat Priscilla iets met Barker had, ook al kon ze absoluut niet begrijpen wat haar incidentele beschermster in die luidruchtige bordeelhouder zag. Waarschijnlijk hoopte ze dat hij haar op een bepaald moment alleen nog voor zichzelf wilde hebben en haar niet meer aan de walvisvaarders zou verkopen. Priscilla had Kitten een keer verteld dat ze de pest had aan de stank van traan en bloed op haar lichaam, dus nam ze misschien liever de hoogstens naar bier en ranzig frituurvet ruikende Barker.

‘Dat zou wel heel dom van je zijn,’ zei Priscilla op een andere toon. Kitten kende haar goed, zo praatte ze als ze iemand naar haar pijpen wilde laten dansen. ‘Want dan loop je het geld daarvoor mis!’

Barker zei met een smerig lachje: ‘Liefje, dan gaat ze echt niet stuk, hoor. Ik kan nog genoeg met haar verdienen! Zodra ik haar klein heb gekregen...’

Priscilla liet een snuivend geluid horen. ‘Ach, ze is nu toch ook al gehoorzaam!’ beweerde ze. ‘Ze weet heel goed dat ze geen keus heeft. En waarschijnlijk heeft ze er ook wel zin in.’

Kitten beet verontwaardigd op haar lip. Priscilla dacht niet echt dat ze ‘er zin in had’. Integendeel, Kitten wilde helemaal geen hoer worden! Ze had al vaak genoeg tegen Priscilla gezegd dat ze zich had vorgenommen nooit zo te worden als Suzanne! Ook het leven van Priscilla en Noni leek haar niet echt begerenswaardig. Goed, het ging redelijk met hen, ze hadden te eten en te drinken – hoewel ze niet veel sterke-drank dronken: na het werk dronken ze nooit meer dan een of twee whiskeys. In elk geval verdienden ze de kost, en vaak lachten ze ook met elkaar en leken plezier te hebben. Noni had een vriend die had beloofd met haar te trouwen zodra hij wat geld had verdiend met de walvisvangst. En Priscilla had Barker.

‘Dus waarom zou je die moeite dan nemen?’ vroeg de oudere hoer nu. ‘Of ben je verliefd op haar?’ Dat klonk dreigend.

Barker lachte schor en zijn stem werd vleierend. ‘Verliefd? Alsof ik zo’n magere meid aantrekkelijk zou vinden. Dat weet je toch! Ik val op grote, sterke vrouwen.’

Kitten deed haar best de geluiden buiten te sluiten die betekenden dat Priscilla en Barker elkaar binnen liefkoosden.

‘Dan moet je van dat kleintje afblijven!’ zei Priscilla ten slotte. ‘En denk aan de opbrengst! Veel van die kerels zullen maar al te graag de eerste bij Kitten willen zijn.’

Kitten hoorde Barkers schorre lach. ‘Daar kon je weleens gelijk in hebben,’ beaamde hij. ‘Wat denk je, Pris, wat kan ik dan vragen? Twee of drie keer de normale prijs?’ Zijn stem klonk hebbertig. ‘Of nee, ik weet wat! We veilen haar! Wie het meeste biedt krijgt haar. Dat wordt een show, geloof me, net zoals in die grote clubs in Engeland. We gaan het spannend maken, we stellen haar tentoon... Dan mogen de mannen de hele avond alleen maar kijken, zodat ze steeds geiler worden en... Dan moet ze wel een mooie jurk hebben.’

Kitten draaide zich om, ze wilde geen woord meer horen. Ze was nu al misselijk, en niet alleen van de stank van de walviskadavers op het strand.

Een veiling! En Priscilla was er niet eens tegenin gegaan. Integendeel, ze had Barker zelfs op dat idee gebracht! Kitten voelde zich verraden. Maar toen herinnerde ze zich dat Priscilla nooit ook maar enige twijfel aan haar uiteindelijke bestemming had gelaten. Zolang ze nog een kind was had Priscilla geprobeerd haar te beschermen, en ook nu had ze haar graag nog een paar maanden of misschien zelfs een jaar uitstel gegund. Maar uiteindelijk twijfelde Priscilla er niet aan: in dit nieuwe, nog amper bewoonde land bestond er voor een alleenstaande vrouw geen eerbare manier om in haar levensonderhoud te voorzien. Dus had Kitten geen keus en moest ze wel prostituee worden.

‘Je moet er gewoon het beste van maken!’ had Priscilla opbeurend gezegd, elke keer als Kitten protesteerde omdat ze dezelfde weg als haar moeder zou moeten inslaan. ‘En het is ook niet voor altijd. Je bent heel knap, dus vind je vast snel een man die met je wil trouwen. Zorg wel dat je van de drank afblijft en pas op dat je niet verliefd wordt op de eerste de beste die er een beetje leuk uitziet. Zoek een serieuze man uit, een man die geld spaart omdat hij misschien ooit echt iets wil worden. Ze zijn land aan het ontsluiten op de vlaktes achter Port Victoria, dus met een beetje geluk word je nog boerin.’

Priscilla leek het leven op een boerderij begerenswaardig te vinden, maar Kitten kon zich zo’n leven amper voorstellen. Ze had nog nooit een boerderij gezien; haar wereld was beperkt tot de omgeving van het walvisvangststation, en zonder mevrouw Hempelmann had ze zelfs nooit een ander onderkomen gekend dan de kroeg.

Kitten voelde zich meteen beter toen ze aan haar dacht. Misschien was er toch nog een uitweg uit haar ellendige situatie. George Hempelmann was de oprichter en eigenaar van het walvisvangststation, en kon vast wel iets voor haar doen als zijn vrouw hem dat vroeg. Kitten hoefde mevrouw Hempelmann alleen maar te vertellen wat haar te wachten stond.

Kitten zuchtte. Ze vond het verschrikkelijk om Linda Hempelmann met deze dingen te belasten, maar een andere oplossing kon ze niet meer bedenken. Ze kon het ook maar beter meteen doen, vooral omdat ze nu zo snel mogelijk bij de kroeg vandaan moest gaan. Nog even en de eerste mannen kwamen eraan.

Kitten liet het strand achter zich en dook in het schemerdonker van het lichte bos. Hier vlak bij de kust stonden nikaupalmen, door de wind gezeselde zwarte beuken, oleanderachtige struiken en nog meer bomen en heesters die Kitten niet kende. Ze hield van het bos. Hier rook het frisser, de bodem was nog vochtig van de laatste regen en het leek alsof de planten de kadaverlucht die hier van het strand naartoe waaide tegenhielden. Ze voelde zich getroost, alsof deze bomen haar vrienden waren.

Ze verdrong die belachelijke gedachten en volgde het pad dat naar het huis van de Hempelmans leidde. Het ging vrij steil omhoog, want George Hempelmann had zijn huis laten bouwen boven het bos, dat als een smalle band langs de baai en het strand lag en vervolgens overging in een met tussockgras begroeide hoogvlakte. Midden in het grasland stond het houten huis, van waaruit je een prachtig uitzicht had op de bomen en het strand, zonder dat je werd geconfronteerd met het lawaai en de stank die met de walvisvangst gepaard gingen. Hempelmann zorgde er ook altijd voor dat de gevangen walvissen uit het zicht van zijn huis werden getrokken voordat ze van hun ingewanden werden ontdaan. Ook de kroeg en de hutten van de arbeiders verstoorde het uitzicht van Linda Hempelmann niet, als ze al een keer de kracht kon opbrengen om op haar terras te luieren.

Dat kwam de laatste tijd helaas steeds minder vaak voor. Mevrouw Hempelmann was ziek; ze had een zwak hart. In elk geval kreeg ze steeds weer aanvallen en was daarna steeds een tijdje aan haar bed gekluisterd. Meneer Hempelmann zei steeds weer dat zijn echtgenote in geen geval zenuwachtig mocht worden gemaakt of mocht worden belast met de problemen op het walvisvangststation. Hij had Kittens regelmatige bezoeken aan zijn huis eerst ook met argwaan bekeken, maar mevrouw Hempelmann verzekerde hem steeds weer dat ze het heerlijk vond als het meisje bij haar was.

George en Linda Hempelmann waren twee jaar geleden, kort voordat Barker met zijn hoeren was gearriveerd, op het Banks Peninsula in Piraki Bay komen wonen. Toen ging het nog veel beter met mevrouw Hempelmann, die natuurlijk had gehoord dat er vrouwen waren bij het strand. Ze was naar beneden gekomen om een indruk van hen te krijgen; misschien had ze op gezelschap gehoopt. Maar Priscilla, Noni en zeker Suzanne waren natuurlijk geen gezelschap voor Linda Hempelmann. Alleen al de gedachte dat die hoertjes in hun vette, meestal

vieze jurken op haar keurige banken en stoelen zouden gaan zitten... En het idee dat hun ordinaire praatjes de rust in haar huis konden verstoren en de zachte, vriendelijke woorden overstemmen die ze altijd tegen Kitten zei.

Kitten glimlachte bij de herinnering aan de aangename, vrij zachte stem van Linda Hempelmann, die meestal in de taal die ze toen nog niet kende praatte. Zij en de eenzame vrouw in het herenhuis mochten elkaar meteen en konden het al snel goed met elkaar vinden. Het was begonnen toen Kitten bijna ongelovig naar het suikerwerk keek dat mevrouw Hempelmann haar had gegeven toen ze haar voor het eerst op het strand tegenkwam. Nooit eerder had iemand haar iets zoets gegeven. Het woord *Plätzchen* – pastille – was dan ook het eerste Duitse woord dat ze leerde.

‘Als je dit krijgt moet je dank u wel zeggen!’ had mevrouw Hempelmann tegen Kitten gezegd toen ze de lekkernij met beide handen tegelijk in haar mond stopte. Kitten had haar aandachtig aangekeken en het woord herhaald.

Men ging beleefd met elkaar om in het huis van Linda Hempelmann. Kitten moest veel leren, maar ze onthield de informatie over goede omgangsvormen en vooral de nieuwe taal gemakkelijk. Toen de sympathieke vrouw haar ’s middags en ’s avonds bij haar thuis liet komen, als de kroeg openging en de hoertjes hun klanten ontvingen, leerde Kitten heel snel Duits. En omdat Suzanne over het algemeen in de armen van de laatste man haar roes uitsliep en er daardoor in haar onderkomen geen plaats voor Kitty was, sliep het meisje meestal in de paardenstal van het herenhuis.

George Hempelmann wist daar niets van; Kitten sloop vanuit het huis naar de stallen als ze hoorde dat hij thuiskwam, en was allang opgestaan en alweer op het strand voordat hij zijn vrouw ’s ochtends verliet. Maar Linda Hempelmann wist het wel, en toen het nog beter met haar ging zette ze ’s ochtends altijd melk, brood en honing voor de staldeur neer. Maar dat was al weken geleden... Inmiddels was het Kitten die haar moederlijke vriendin eten op bed bracht.

Ook vandaag verwachtte Kitten niets goeds toen ze de voordeur opende en zag dat de woonvertrekken en de keuken verlaten waren. Je kon zien dat de huisvrouw ontbrak, ook al deed meneer Hempelmann zichtbaar moeite om zijn huis schoon achter te laten, alleen al om te voorkomen dat zijn vrouw zich druk maakte. Het was een grote wan-

orde: de ontbijtboel was niet afgewassen, de kussens op de bank waren niet netjes opgeschud en natuurlijk had niemand het huis schoon-gemaakt.

Kitten riep mevrouw Hempelmanns naam om te laten weten dat ze eraan kwam en liep naar de slaapkamer die George Hempelmann onlangs voor zijn vrouw op de begane grond had ingericht. Er was een trap naar de bovenverdieping waar de privékamers van het echtpaar waren, maar Linda Hempelmann was inmiddels te zwak om naar boven te gaan. Terwijl Kitten door het huis liep en hier en daar iets recht legde of een meubelstuk op zijn plaats schoof, kwam ze op een idee. Als ze nu officieel volwassen was kon mevrouw Hempelmann haar in dienst nemen als dienstmeisje! Dan kon ze hier bij haar wonen, haar verzorgen en de spullen van de Hempelmanns op orde houden. Of nee, misschien wilde ze hier dan liever toch niet wonen.

Want hoe vaak Kitty er ook van droomde om in een echt bed in een echte kamer te slapen, toch was ze heel erg op haar hoede. Mevrouw Hempelmann was ziek en meneer Hempelmann was immers een man! Kitten had Barker vaak horen klagen dat de baas zijn hoeren niet goed genoeg vond, en de walvisvaarders beweerden dat hij in Port Victoria naar een bordeel ging.

‘Katje?’ Mevrouw Hempelmann opende haar ogen toen Kitten haar kamer binnenkwam. De kamer was vrij klein; vroeger was het een handwerkkamer geweest. Kitten had haar vaak aangetroffen met een naaiwerkje bij het grote raam dat uitzicht bood op de baai. ‘Wat fijn je te zien! En die mooie bloemen, vuurbloemen!’

Kitten beantwoordde de glimlach waarmee de magere, bleke vrouw op het bed haar aankeek. Ze had geweten dat mevrouw Hempelmann blij zou zijn met de bos *rata*-bloemen die ze voor het huis voor haar had geplukt. *Rata* kwam hier veel voor en groeide niet alleen als een zelfstandige struik, maar ook als parasiet in de kroon van de *rimu*, een Nieuw-Zeelandse conifeer, en andere bomen. Maar mevrouw Hempelmann hield van de bloemen en had er deze poëtische naam voor verzonnen.

‘Ik moet ze even in de vaas zetten,’ zei Kitten bedrijvig en ze verwisselde de verwelkte *kowhai*-bloemen die ze de vorige dag had meegenomen voor de rode vuurbloemen.

Ze probeerde onbezorgd te lijken, hoewel ze heel erg was geschrokken toen ze mevrouw Hempelmann had gezien. De vrouw leek met de

dag zwakker te worden, en ouder! Linda Hempelmann kon niet ouder zijn dan dertig, maar zelfs de afgeleefde, drankzuchtige Suzanne leek jonger en vitaler. Haar vroeger glanzende donkerblonde haar was nu dof en werd zichtbaar grijzer, haar gezicht was bleek en ingevallen, haar ogen lagen diep in hun kassen en er zaten donkere wallen onder.

‘Gaat het goed met u, Frau Hempelmann?’ vroeg Kitten alsof ze dat echt dacht. Toch was duidelijk te zien dat het helemaal niet goed met haar ging. ‘Zal ik thee voor u zetten? Of u iets anders brengen?’

Linda Hempelmann probeerde iets rechterop te gaan zitten. Kitten zette de vaas op het nachtkastje en hielp haar. Daardoor leek mevrouw Hempelmann iets sterker te worden en ze streek met haar vingers door haar haar, dat ze die nacht niet had opgestoken. ‘Wil je mijn haar misschien kammen, kind?’ vroeg ze met haar zwakke, maar nog altijd bijzonder melodieuze stem. ‘En een kop thee... een kop thee zou zalig zijn. Maar dat heeft geen haast. Hou me eerst nog maar wat gezelschap, katje, dan haal je daarna thee en honingbrood voor ons beiden, goed?’

Linda Hempelmann leek niet echt hongerig, maar ze wist zeker dat Kitten die dag nog niet veel te eten had gehad. Priscilla en Noni kookten alleen voor zichzelf of voor hun vriendje van dat moment, maar Kitten kreeg bijna nooit iets. Suzanne kookte helemaal niet en hield amper iets over van het geld dat ze verdiende, zodat Kitten zelden iets te eten voor zichzelf kon kopen. Kitten vermoedde dat de meeste klanten haar met haar loon bedrogen en van het weinige dat ze kreeg wilde ook Barker natuurlijk een deel hebben. Van de rest kocht Suzanne whiskey.

Kitten bleef geduldig, want ze was van jongs af aan gewend honger te hebben en ze wilde mevrouw Hempelmann niet opjagen. Dus pakte ze de haarborstel van het nachtkastje en begon het steeds dunner wordende haar te borstelen, waarna ze het opstak met een van de mooie schildpadkammen die mevrouw Hempelmann uit Sydney had meegebracht.

‘Wilt u zich misschien ook even wassen?’ vroeg Kitten en ze maakte meteen aanstalten om een kom water, washandje, handdoek en vooral een stuk heerlijk ruikende zeep van Linda Hempelmann te halen.

‘Graag, maar dan moet je me wel helpen,’ zei mevrouw Hempelmann verdrietig. Het was wel duidelijk dat ze niet prettig vond om van iemand afhankelijk te zijn.

Kitten vond het helemaal niet vervelend om haar te verzorgen. Ze hielp haar graag en hielp haar nu zelfs om haar nachthemd uit te trekken en, nadat ze haar lichaam had drooggewreven, een schoon nachthemd aan te trekken. Misschien was dit een goed moment om haar verzoek kenbaar te maken. 'Ik vind dat u altijd iemand hier zou moeten hebben die u een beetje helpt,' begon ze voorzichtig. 'In... in het huis en... juist nu, nu u ziek bent.'

Linda Hempelmann knikte ongelukkig. 'Natuurlijk zou dat fijn zijn, kind. Maar dat zou natuurlijk een vrouw moeten zijn en zo eenvoudig is het niet om huispersoneel te vinden. Georg wilde al navraag doen bij de Maori, maar ik wil niet zo'n wilde die onverstaanbaar praat om me heen hebben.' Ze fronste met een minachtende blik en ook Kitten kon zich niet voorstellen dat in dit huis een Maori-vrouw zou rondlopen. Ze waren allebei een beetje bang voor de halfnaakte, dikke inheemsens die af en toe nieuwsgierig om het walvisvangststation slopen en zoete aardappels of graan aan de walvisvaarders verkochten. De Maori hadden kennelijk akkers en moestuinen in hun dorpen en ze waren altijd heel vriendelijk, maar ze kenden maar weinig Engelse woorden en zagen er niet uit alsof ze graag meubels glimmend poetsten of een Lady wilden helpen met aankleden. Bovendien vond Kitten dat ze er dreigend uitzagen met die vreemde kronkels om de mond van de vrouwen en over het hele gezicht van de mannen. De Maori hadden tatoeages; mevrouw Hempelmann zou doodsbang worden.

'Maar ik kan u toch helpen!' zei Kitten nu dapper. 'Ik weet immers waar alles is en hoe u alles wilt, en -'

'Maar jij bent nog maar een kind, katje!' zei mevrouw Hempelmann glimlachend en welwillend. 'Het is heel lief van je dat je je nuttig wilt maken en je helpt me nu ook heel goed. Maar je bent nog te jong om echt te werken!'

'U bent de enige die dat vindt!' riep Kitten wanhopig. 'Meneer Barker denkt daar heel anders over. Maar hij heeft natuurlijk ook een heel ander beeld van echt werk!' Geschrokken hield ze haar mond. Zo duidelijk had ze dat eigenlijk niet willen zeggen. Ontdaan zag ze dat Linda Hempelmann geschrokken leek en een ongezonde rode kleur kreeg. Kitten had haar zeker van slag gebracht; misschien kreeg ze straks wel een aanval. Wanhopig ging Kitten op zoek naar het reukzout, omdat je daar vaak wel een aanval mee kon voorkomen.

Maar mevrouw Hempelmann had zichzelf al gauw weer in de hand.

Ze weerde Kitten af toen deze het flesje met reukzout voor haar gezicht hield. 'Bedoel je daarmee, kind, dat die man wil... Wil hij dat jij jezelf verkoopt?'

Kitten knikte ongelukkig. 'Ander werk is hier immers niet,' zei ze. 'Tenminste, niet voor een meisje. Als ik een man was kon ik walvissen vangen of op zeehonden jagen of weet ik veel. Maar als meisje kan ik alleen dat doen wat mijn moeder ook doet.' Ze had eigenlijk dapper willen zijn, maar nu onderdrukte ze een snik. 'Als u me niet aanneemt...' Ze keek de zieke met een bijna hoopvolle blik aan. 'En ik zou echt mijn best doen. Ik zou veel werken, ik zou u echt kunnen helpen, ik -'

Zwak hief Linda Hempelmann haar hand. 'Maar ik zal hier niet lang meer zijn, kind,' zei ze zacht.

Kitten fronste. 'Gaat u weg?' vroeg ze verbaasd. 'Geeft meneer Hempelmann het station op?' Dat kon ze bijna niet geloven. George Hempelmanns bedrijf liep heel goed. Elke paar maanden verliet zijn compagnon kapitein Clayton het station met een vol beladen schip, en in Engeland werd goed betaald voor levertraan en andere walvisproducten. Bovendien zouden de mannen in de kroeg er wel over hebben gepraat als het station met sluiting werd bedreigd.

Mevrouw Hempelmann schudde haar hoofd. 'Nee,' fluisterde ze. 'Mijn man zal hier wel blijven. En met Gods hulp vindt hij misschien ooit een andere vrouw.'

'Een andere vrouw? Maar waarom dan?' vroeg Kitten ontdaan. 'U wilt hem toch niet verlaten, u -'

'Jawel,' zei Linda Hempelmann moeizaam. 'Ook al is "willen" niet het goede woord. Georg' – zoals altijd sprak ze de voornaam van haar man op de Duitse manier uit, want ze kon er maar niet aan wennen dat hij zijn hele naam verengelst had – 'is een goede man voor me geweest en ik een liefhebbende vrouw voor hem... Maar ik, mijn God, kindje, moet ik het echt uitspreken? Ik zal sterven, ik ga naar God, ik hoor al dat Hij me roept, katje.'

Opeens haatte Kitten deze God van wie ze voordat ze mevrouw Hempelmann had leren kennen nog nooit had gehoord, maar die in het leven van de gelovige Duitse vrouw kennelijk zo'n grote rol speelde. En die nu van plan was Kitten de enige bescherming af te nemen waar ze ooit van had kunnen hopen! 'Dat kan toch niet, Frau Hempelmann!' protesteerde ze. 'U bent toch nog niet oud! Natuurlijk bent u ziek, maar

u wordt weer beter. Na een aanval bent u steeds weer hersteld. En als u mij nu voor u laat zorgen, wordt u snel weer beter en -'

Weer schudde Linda Hempelmann haar hoofd. 'Ik word niet meer beter, kindje, geloof me. De laatste aanval was heel zwaar en ik ben moe, katje. Ik zal vol vreugde gevolg geven aan Gods roep. Alleen voor jou vind ik het erg en natuurlijk voor Georg.' Ze stak haar hand naar Kitten uit en streekte zacht over haar wang.

'Maar... maar wanneer...?' vroeg Kitten met verstikte stem en ze vocht opnieuw tegen haar tranen. Natuurlijk wist ze wel dat er geen antwoord was op deze vraag. Mevrouw Hempelmann kon niet weten wanneer haar God haar precies tot zich wilde nemen. Misschien gebeurde dat helemaal niet zo snel. Misschien duurde dat nog heel veel maanden, of een jaar. Dan zou ze het geld kunnen sparen dat ze in de huishouding van de Hempelmans verdiende en kon ze nadat mevrouw Hempelmann was overleden het walvisvangststation ontvluchten en ergens anders naartoe gaan.

'Misschien nog een paar dagen, kindje,' zei de zieke, waarmee ze Kitty haar laatste hoop ontnam. Haar stem klonk alsof ze nu al zou sterven. 'Hoogstens een paar weken. En je moet begrijpen... je zult begrijpen... ik kan je niet in huis nemen. Hoe zou dat lijken? Hoe zou het lijken als mijn man zo'n jong ding in huis zou halen, een paar dagen voordat zijn echtgenote... Het spijt me echt, kleintje.'

Kitten beet op haar lip. Ze had maling aan de goede naam van George Hempelmann. Maar zelfs als mevrouw Hempelmann zich liet ompraten... Het had helemaal geen zin om de kroeg een paar dagen of weken te willen ontvluchten. Barker zou zich toch aan haar vergrijpen zodra Linda Hempelmann was gestorven.

'Wil je nu theezetten, katje, liefde?' fluisterde mevrouw Hempelmann. 'Misschien... misschien kan ik een keer met Georg over je praten. Misschien is er een mogelijkheid. Een familie in Port Victoria of zo die een dienstmeisje zoekt of zo.'

De zieke probeerde opbeurend te klinken, maar Kitten maakte zich geen illusies. Port Victoria was een al even wilde plaats als Piraki Bay; ook daar woonden walvisvaarders en avonturiers. Ze had gehoord dat er sinds kort weliswaar een paar kolonisten in de Canterbury Plains woonden, en die hadden vast ook vrouwen en kinderen, maar of die een dienstmeisje nodig hadden? Zolang ze niet eens een huis hadden? En zou een echtgenote een meisje als Kitten in huis willen nemen? Het

buitenechtelijke kind van een hoer, dat niet eens een naam had, ook al vond men haar over het algemeen knap? Zelfs in Priscilla's stem had jaloezie doorgeklonken toen ze met Barker over haar had gepraat en mevrouw Hempelmann was bang dat Kitten haar echtgenoot zodra ze dood was zou kunnen verleiden.

Nee, Kitten gaf de hoop op terwijl ze theezette en brood sneed, ook al was haar eetlust al bijna verdwenen. Er was geen deugdzame oplossing voor haar. Dus tenzij ze iets totaal anders verzon, zou ze zich naar Barkers wensen moeten voegen.

Eerder verschenen van Sarah Lark:

De vrouwen van Kiward-serie

Het land van belofte
Het lied van de wolken
De roep van het land

De sterren van Matariki-serie

Het land met de gouden kust
De schaduw van de kauri-boom
De dag van de zonnewende

Cascarilla Gardens-serie

Het eiland van duizend bronnen
Dochter van de mangroven

De vuurbloemen-serie

De tijd van de vuurbloemen
De zang van de hoornschelp
De legende van de vuurberg

Het nieuwe land-serie

Grote dromen
Goede hoop
Een moedig besluit

Ivy-serie

Dochter van twee werelden
Vriendinnen voor het leven

Wereldvrouwen-serie

Tot aan de sterren
Een droom achterna

Een nieuwe wereld

De geheimen van het winterhuis
Het familiegeheim
Alle sterren aan de hemel

Eerste druk maart 2018
Vijfde druk, eerste in deze uitvoering, april 2025

Oorspronkelijke titel *Die Zeit der Feuerblüten*
Copyright © 2013 Bastei Lübbe AG, Keulen

Deze uitgave is tot stand gekomen via Internationaal Literatuur Bureau BV,
Amsterdam, www.lindakohn.nl

The moral right of Sarah Lark to be identified as the author of this work has been
asserted by her in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2018, 2025 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Jolanda te Lindert
Omslagontwerp Bij Barbara

Omslagillustratie © Shutterstock
Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

Landkaart Reinhard Borner, © 2012 Bastei Lübbe AG, Keulen

ISBN 978 90 261 8047 7
ISBN e-book 978 90 261 6044 8
ISBN luisterboek 978 90 261 6039 4
NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en
verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie
van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier
waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met
bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan
die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch,
door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst- en datamining niet toegestaan.